

SECTORS



Lluís Comerón

Degà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

“ La reconversió és difícil i en molts casos costosa en termes humans, professionals i econòmics, però és imprescindible

per contribuir d'una forma decisiva a la reactivació del país”

L'ARQUITECTURA, MOTOR DE CANVI

A la dècada dels seixanta, uns 2.500 arquitectes van projectar a Espanya una mitjana de 350.000 habitatges a l'any. Cinquanta anys després, en els anys de gran creixement, 2000-2006, per projectar al voltant de 800.000 habitatges a l'any (és a dir, més del doble) Espanya ja disposava de més de 40.000 arquitectes (setze vegades més). I el futur més immediat ens portarà la incorporació al mercat de treball dels aproximadament 30.000 estudiants d'Arquitectura que cursen actualment els estudis universitaris.

De les xifres exposades, fàcilment podem deduir com, en tres generacions, la ràtio d'habitatges per arquitecte i any ha evolucionat des dels 140 habitatges per arquitecte a l'any als anys seixanta, als 20 habitatges de la següent generació. L'estimació per als propers anys és que no se superarà la ràtio de tres habitatges per arquitecte a l'any. Aquesta previsió milloraria la realitat dels tres últims anys, en els quals gairebé no hem superat la xifra d'un habitatge per arquitecte a l'any.

Els arquitectes fa molt de temps que som conscients d'aquesta realitat, que ha estat la nostra companya de viatge en els últims cinc anys de crisi econòmica. Som conscients que vivim un canvi de paradigma que implica, inevitablement, no fer de l'edificació la nostra principal raó de ser.

NO ÉS NOMÉS L'ARQUITECTURA

Aquesta situació, especialment dramàtica per la intensitat i la precipitació amb què s'ha produït en l'àmbit de l'arquitectura, es pot extrapolar amb facilitat, encara que amb velocitats diferents, a moltes altres professions que sempre havien gaudit de molta estabilitat, tant en les formes d'exercici com en el mercat laboral. No es tracta, doncs, d'una excepció vinculada a la crisi immobiliària, però sí que ha colpejat els arquitectes abans i amb més força que altres col·lectius.

NO ÉS LA CRISI

La tendència descrita és el resultat d'un increment molt més gran de titulats que el cíclic augment d'activitat al sector. Per tant, sense turbulències, sense pics excessius ni crisis sistèmiques com l'actual, la tendència seria la mateixa, per això la situació no canviarà significativament quan es produeixi una raonable recuperació del sector.



L'estimació per als propers anys és que no se superarà la ràtio de tres habitatges per arquitecte a l'any

TERESA LLODÉS / ARXIU

O ÉS ESPANYA

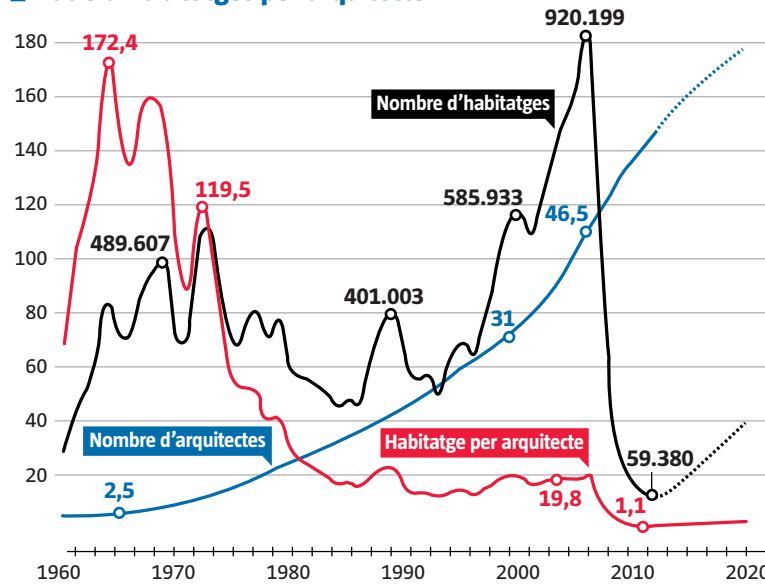
Tampoc no és una situació específica d'Espanya, ja que a la majoria de països occidentals, i ara també als països emergents, hi ha una coincidència en l'augment sostingut i progressiu del percentatge de població amb formació universitària. A més, la globalització i la mobilitat laboral homogeneïtzen cada vegada més aquesta situació, per sobre de les particularitats de cada professió al seu país.

I NO EN 'SOBREN'

En la nostra societat la necessitat de coneixement professional, lluny de reduir-se, és cada vegada més gran. En un món globalitzat, cada vegada més tecnològic i amb més necessitat d'innovació, el coneixement i la creativitat són les claus per a la creació de valor afegit, la reactivació i el creixement sostenible.

Durant les últimes dècades, els països desenvolupats s'han dedicat a invertir en formació. Espanya n'és un bon exemple. Ha acumulat un capital humà extraordinari en coneixement i competència, en el cas de l'arquitectura, reconegut i valorat a tot el món. En aquest país els arquitectes tenim una formació dual

Ràtio d'habitatges per arquitecte



Fonts: COAC, CSCAE i UIA

LA VANGUARDIA

–humanística i tècnica– que no només diversifica la nostra utilitat en aquests camps, sinó que proporciona una capacitat de visió integral imprescindible en la complexitat del món actual. Amb aquesta experiència, són diversos els camins i les oportunitats que podem oferir a la societat: la internacionalització

dels nostres serveis, la rehabilitació d'un parc edificat envellit i allunyat dels requeriments actuals i la participació en el sector de l'edificació aportant a la gestió i a la promoció una visió integral, creativa i moltes vegades innovadora.

El repte, per tant, consisteix a evolucionar dels perfils profes-

sionals clàssics, perquè el coneixement, les aptituds i l'experiència adquirida també es puguin posar al servei de necessitats noves o transformades.

En el cas dels arquitectes, bona part d'aquest viatge cap a una realitat professional adaptada al segle XXI ja s'està fent o ja s'ha fet. Es tracta d'una dura reconversió, difícil i en molts casos costosa en termes humans, professionals i econòmics, però imprescindible per reactivar tot aquest capital i contribuir d'una forma decisiva a la reactivació del país en un àmbit, com és el de l'arquitectura, amb un gran potencial.

POC SUPORT PÚBLIC

A diferència de com s'havien afrontat fins fa poc les reconversions d'altres sectors, en l'actual transformació de moltes professions gairebé no hi ha suport públic. En arquitectura, per exemple, els arquitectes catalans, a través del seu col·legi, han invertit aquest any 450.000 euros en accions per donar suport i contribuir a la seva reconversió, a través del pla Impulsa. I només

En els tres últims anys gairebé no s'ha superat la xifra d'un habitatge per arquitecte a l'any

han comptat amb la col·laboració d'algunes institucions de Catalunya, com el SOC i ACCIÓ.

Probablement les administracions públiques viuen el pitjor moment per poder atendre la seva responsabilitat en aquesta reconversió, tot i que la posada en marxa de la futura llei d'Arquitectura que impulsa la Conselleria de Territori i Sostenibilitat demostra com, amb voluntat, hi ha molt per construir. En tot cas, els poders públics haurien d'evitar dificultar aquest nou escenari amb iniciatives legislatives com l'anunciat avantprojecte de llei de Serveis Professionals.

La conversió dels professionals a un entorn de competitivitat, especialització i flexibilitat, que actuï alhora com a motor de canvi, sense renunciar als valors de qualitat i servei, hauria de ser un repte compartit col·lectivament. Igual que ho és la millora de la competitivitat de les nostres empreses i el manteniment de l'Estat de benestar. Els professionals, i en concret els arquitectes, estem fermament compromesos amb aquest projecte, i aquesta és la principal prioritat del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.